

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 466/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kotiin tuotavien kulttuuripalvelujen saamisesta kotitalousvähennyksen piiriin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Marko Kilven /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 466/2022 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että kotiin tuotavat kulttuuripalvelut saadaan kotitalousvähennyksen piiriin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kotitalousvähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyö sekä asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Vähennyksen myöntämisen edellytyksenä on, että työ on suoritettu verovelvollisen, hänen vanhempien tai isovanhempien käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa.

Kotitalousvähennyksen säätämisen keskeisin tavoite on ollut työllisyyden parantaminen yhteiskunnan myöntämän tuen avulla. Tarkoitus on kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse. Lisäksi tarkoituksena on vähentää pimeän työvoiman käyttöä.

Kotitalousvähennys on verosta tehtävä vähennys, joten se on myös taloudellisilta vaikutuksiltaan merkittävä vähennys. Vuonna 2020 kotitalousvähennys myönnettiin noin 440 000 verovelvolliselle ja vähennysten yhteismäärä oli noin 386 miljoonaa euroa. Keskimääräinen vähennys oli noin 880 euroa. Asunnon kunnossapitoon ja perusparannukseen kohdistui noin 79 prosenttia vähennykseen oikeuttavien kustannusten yhteismäärästä. Hoiva- ja hoitotyöhön kohdistui noin 3 prosenttia kustannusten yhteismäärästä ja kotitaloustyöhön noin 18 prosenttia.

Kysymyksessä ehdotetaan kotiin tuotavien taide-, kulttuuri- ja kulttuurihyvinvointipalveluiden tuomista kotitalousvähennyksen piiriin. Verotuksen kautta myönnettävien tukien kohdentumiseen liittyy kuitenkin monia merkittäviä haasteita. Kotitalousvähennys on verosta tehtävä vähennys, jota ei voi hyödyntää, mikäli tulot ovat niin pienet, että niistä ei mene veroa. Vaikka veroa menisikin, niin veron määrä voi olla sen verran pieni, että kotitalousvähennystä ei pysty hyödyntämään ainakaan täysimääräisesti. Esimerkiksi pelkkää kansaneläkettä saavat henkilöt eivät maksa tuloistaan veroa, joten he eivät pysty hyödyntämään kotitalousvähennystä.

Kysymyksessä mainittujen palveluiden tuominen kotitalousvähennyksen piiriin sopisi myös huonosti yhteen kotitalousvähennyksen alkuperäisen tavoitteen ja tarkoituksen kanssa. Kotitalousvähennyksen tarkoituksena on kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla nimenomaan sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse.

Hallitus pitää tärkeänä kysymyksessäkin esiin tuotua näkökohtaa, jonka mukaan kaikilla tulee olla mahdollisuus nauttia taiteesta ja kulttuurista iästä, elämäntilanteesta tai asuinpaikasta riippumatta. Kotitalousvähennys ei kuitenkaan ole oikea väline tämän tavoitteen edistämiseen eikä kysymys näin ollen anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3.10.2022

Valtiovarainministeri Annika Saarikko